

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poktnino vred in v Mariboru s pokiljanjem na dom za celo leto 3 gl., za pol leta 1 gl. 60 kr., za črti leta 90 kr. — Naročnina se pošilja upravništva v tiskarni sv. Cirila, korško ulice, št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobó se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje od navaadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Družba sv. Mohorja.

V tem mesecu, v februvariju, godi se sedaj že 26. leto vpisovanje v družbo sv. Mohorja.

Ako še kaže kaj, da slovensko ljudstvo živi, število udov, kar se jih vpisuje leto za letom v to družbo, — njih ogromno število je za to tako znamenje, da se lahko zavzamó slovenski rodoljubi, kar strmé pa pri tem vsi, ki bi raji dnes kakor jutri slovensko ljudstvo za večno pokopali.

Kdor še ima torej le količkaj srca za slovensko ljudstvo, zanj je to veselo znamenje, kajti ljudstvo, ki se zanima v tolikem številu za slovenske bukve, za podučenje v domači in toraj čez vse ljubi besedi, — ne, tako ljudstvo še ni za v grob, marveč kaže očitno, da mu še teče in to živa slovenska kri po vseh udih.

Navali, kakor se jih ji je s kraja in se jih ji še skorej čedalje več vzdiguje zoper njeno tiho pa sila uspešno delovanje — vsi ti navali, sodimo, so nam le dokaz več za to, da je ona nevarna ali nevarna je samo njim, ki ne vstrpé radi, da se slov. ljudstvo otrse jarma sovražnih tujcev. Resnica, več ko dobi družbinskih bukev v roke, bolj izpoznava ljudstvo, kdo da skrbi za nj in kdo da mu le overa mogoče blagostanje.

Sovražniki družbe so ali nemškutarji ali pa tudi ljudje, katerim je to nekam trn v peti, da stoji ona trdno, vedno na tleh krščanske vere.

In tega ne storé oni brez vsega uzroka. Družba sv. Mohorja je v resnici dosehmal trden jez zoper nemškutarijo in ravno tako, če še ne v večji meri, zoper razkristijanjenje sl. ljudstva. Oboje se namreč poskušava pri nas in v naših dneh godi se to z večjo silo, kakor le kedaj poprej. Lahko smo torej te družbe veseli ali veže nas tudi dolžnost, da jo podpiramo vsi, vsak po svoji strani.

Lani je družba imela 29.590 udov, izdala pa je 6 bukev in je torej ona sama med slov.

ljudstvo, ki ga je malo čez poldrugi milijon, 177.540 bukev spravila. Te pa niso take, ki jih pogleda človek le enkrat, potem pa jih odloži za vselej, — ne, te bukve, bukve sv. Mohorja se rade beró, gredó od rok do rok in tako je njih sad lahko v polni resnici stoteren.

Da je temu takó, to vedó tudi naši nasprotniki in zato bi kaj radi, ko bi kje, od katere strani koli, družbi mogli do živega. V dež. zboru v Celoveu so prav le za to družbo zvelikli v svoje razprave in natolcevali so jo, kolikor se je z njih stališča le dalo, toda hvala Bogu, ni se jim posrečilo ugonobiti je.

Zviti pa kakor so sovražniki slov. ljudstva, ni nemogoče, da bodo sedaj na tihem zoper njo delovanje in ji, kjer koli bodo mogli, udov odvrčali. V nekaterih krajih, kjer je še nemškutarija doma, bode se jim to več ali manj po volji godilo, to pa tem bolj gotovo, ko bi tam od naše strani roke križem držali.

Tega pa se nam na srečo ni skorej nikjer bati. V vsaki župniji, v vsaki občini in tudi že po vaseh so naši ljudje že do cela prepričani, kako dobro da družba vpliva na ljudstvo, in zato upamo iz vsega, da nesó sovražniki naši le dolge nosove iz svoje agitacije, družba sama pa si nabere še le več udov iz tacih krajev.

Če je pa tudi po slov. krajih družbenih udov res lepo število, vendar najvišje še ni in zmerom še je mogoče, da se ono vsaj v nekaterih krajih nategne. In ravno letos se nam dozdeva, da moramo vse moči zbrati, da še število udov pomnožimo. Najlepši dokaz bo potlej to, da nas očitno sovraštvo do nas, do slov. ljudstva, do kršč. vere, katero se prikazuje pri naših nasprotnikih v vsej grdobi, nikakor ne potlači, marveč nas še le ojačuje in potrjuje v dobri reči, za katero dela družba sv. Mohorja.

Bukve, katere nam družba namerava letos podati v roke, so pa tudi vse za to, da jih bodo njeni udje lahko veseli. „Življenje Marije

device in sv. Jožefa“, ki se v 5. snopiču nadaljuje, pa „Šmarnice“, ki bodo čisto nove, skrbé za pravo, nehlinjeno pobožnost. „Obéne izgodovine“ izide 11. zvezek in z njim dobimo lep kos tega, kar se je v 17. in 18. stoletju godilo pri Francozih, v Veliki Britaniji pa pri Irceih. „Slovenski pravnik“ podučuje nas, kako da naj delamo pogodbe, da se v njih ne ukanimo. „Slov. večernice“ pa „koledar za l. 1887“ — da bodo te lepe in nam skrbé za poduk in kratek čas o zimskih večerih, tega, menimo, nam ni treba še povdarjati.

Po takem pa tudi radi in kar smo le v stanu, najsrčniše izrečemo željo svojo, da se letos število udov družbe sv. Mohorja pomnoži v toliko, da bomo tudi takrat brali v njenem koledarju: „To je največje število, kar smo jih kedaj imeli.“

Poštarne hranilnice.

Z dnem 12. januarija t. l. je troje let preteklo, odkar so se pričele pri nas poštarne hranilnice. Od onih mal pa so z njimi že veliko dosegli in stopile so z njimi vse posamezne pošte avstrijske in že tudi inozemske v zvezo.

V začetku vsacega meseca izdaja vodstvo obširne izkaze o denarnem prometu, ki se je minoli mesec v njih vršil ter pristavlja splošnje poročilo o delovanju, odkar je državna hranilnica oživela. Ker nam je došla najnovejša okrožnica, ki naznanja račun za mesec januarij, povzememo iz nje poglobitniše vesti, to pa še posebno za to, ker želimo, da se vdomači poštarne hranilnice pri nas še vse bolj, kakor se je še doseglo.

Najprej omenimo, da je v mesecu januariju 292.774 oseb vložilo za 34.883.645 gld., izvzelo jih pa je 96.054 skupaj za 31.742.343 gld. Od tega pride na 7. skupino, ki obsega Tirolsko in Dalmacijo, 16.608 vlog za 2.246.030 gld. in 4.102 izplačili v znesku 1.240.155 gold. Na 8. skupino, ki obsega Štajersko, Kranjsko in Koroško, pride pa 21.091 vlog za 2.233.938 gld. in 4.322 vračil za 831.190 gld.

Število vlog je v minolem triletju narastlo do 6.932.266 v znesku 377.801.857 goldinarjev, 63 kr., izplačali pa so 1.554.697 vlog v znesku 343.059.988 gld. 51 kr.

Za nabrani denar nakupila je hranilnica na lastni račun za 29.796.950 gld. državnih papirjev. Dohodki iz teh plačujejo hranilnici navadne stroške. Na ime vložnikov je vodstvo papirjev za 4.474.200 gld. nakupilo in hrani jih hranilnica sama, njih lastniki pa imajo v rokah „rentne knjižice“, tacih je do sedaj vseh skupaj 7.099. Vrh tega pa je kupila hranilnica za 3.331.409 gld. papirjev in jih vložnikom na njih zahtevanje domov poslala.

Januarija so izdali na dalje 17.283 novih vložnih knjižic, v mesecu decembru pa le 9.576; izplačali so 5.429 knjižic v tem, ko so jih bili meseca decembra samo 4.856 izplačali. Kakor se tedaj vidi, se je število vložnikov povišalo za 11.854. v decembru se je to bilo samo za 4.720 izgodilo. Vseh vložnikov je 506.121; med njimi ima 9.379 knjižice s slovensko besedo, 315.583 z nemško, 121.013 s česko, 36.078 s poljsko, 4.425 z rusinsko, 965 s hrvaško, 15.118 z italijansko in 2.660 z besedo rumunsko. Število vseh knjižic, kar so jih dosihmal izdali, je 699.171, izplačanih pa je 193.050, med zadnjimi nahaja se 3.975 nemško-slovenskih.

„Borzno poročilo“ pravi, da na denarnem tržišču niso veliko vpraševali po denarju, ker ni kaj veliko dobička obetal, pač pa je vsled tega postalo tržtvo z blagom precej živahno. Avstrijska renta se je gibala od 101.00 do 101.65, zlata od 111.00 do 112.80, papirna od 83.00 do 84.40, srebrna pa od 83.95 do 84.55. Bil je tedaj visok kurz papirjev in dobička ni bilo kupcem upati.

Kakor je podoba, držé se poštarne hranilnice dobro in bodo s časom še več koristile, če se bodo tako prav v ljudstvu ukoreninile. Dober izid napeljuje tudi Ogersko vlado do tega, da jih uvede tudi v svoje okrožje.

Gospodarske stvari.

Kako po drugod svinjetino solijo in rušijo.

Navadno se po naših gospodarstvih svinjetina še po stari navadi soli in vari ali suši. Meso se od vseh strani s suho soljo vtire in potem v kadi ali škafu močno stlači. To delo pa je zvezano z velikim trudom in nadlego, ker se mora meso skoraj vsak dan prelagati, polivati itd. In vendar ga sol na tak način težko kdaj popolnoma predira, tako da mordašnje trihine, ki so v njem, konea ne vzamejo. Ako se pa svinjetina na nov način soli, se te napeke vse odstranijo in meso tudi pridobiva na boljšem okusu in se delj časa da dobro hraniti. Na Angleškem, v Hamburgu in v Berlinu se s svinjetino na sledeči način ravna: Za 50 kilov mesa se vzame 4 kile kuhinjske soli, 200 gramov saliterja, 1.30 gramov sladkorja in 34 litrov vode. Ta zmes se močno in tako dolgo kuha, da vrela jajce nositi more. Ko se ta juha popolnoma ohladi, se meso v njo vloži in tako obteži, da salamurja najmanj 5 centimetrov čez meso stoji. V salamurji se pusté ležati: velike krače 4—5 tednov, debela slanina 3—4 tednov; drugo meso in rebrovje itd. 2—3 tednov. Brž ko je mesó iz salamurje vzeto, se mora jeden dan na kakem prozračnem kraju obesiti, da se posuši, predno pride v dim. Sa-